

Vedtekter for Raskiftetfondet

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Saksdokumenter vedlagt:

- 1 Forslag til vedtekter for Raskiftetfondet

Øvrige saksdokumenter:

1. Avtale mellom Austri Raskiftet Da og Trysil kommune og Åmot kommune om samarbeid ved eventuelt utbygging av Raskiftet Vindkraftverk, datert 21.10.2013.
2. Godkjenning av avtale mellom Austri Raskiftet Da og Trysil kommune og Åmot kommune om samarbeid ved evtnt utbygging av Raskiftet vindkraftverk, jf ps-sak 13/71
3. Høringsutkast – Vedtekter for Raskiftetfondet- datert september 2018
4. Høringsuttalelse fra Thomas Bakken, datert 16. september 2018
5. Høringsuttalelse fra Lyngbakken hyttefelt, ved Arne Rekdal Olsen, datert 17. september 2018
6. Høringsuttalelse fra Austri Raskiftet DA, ved daglig leder Magnus Axelsson, datert 20. september 2018
7. Høringsuttalelse fra Thomas Bronken, datert 23.september 2018

Rådmannens innstilling:

Trysil kommune vedtar vedtekter for Raskiftetfondet i henhold til vedlagte forslag.

Trysil kommune

Jan Sævig
rådmann

(Dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor uten signatur.)

Bakgrunn

26. november 2013 behandlet kommunestyret konsesjonssøknaden for Raskiftet vindkraftverk (ps-sak 13/70) og avtalen mellom Austri Raskiftet DA og Trysil kommune og Åmot kommune om samarbeid ved evt.utbygging av Raskiftet vindkraftverk (ps-sak 13/71). I sistnevnte sak vedtok kommestyret følgende:

1. *Trysil kommune godkjenner avtaleforslag mellom Austri Raskifte DA og Trysil kommune og Åmot kommune, datert 21.10.2013 om samarbeid ved evt. utbygging av Raskiftet vindkraftverk.*
2. *Trysil kommune tar initiativ til et møte mellom Austri, Hedmark fylke og vegvesenet om en mer omfattende utbedring av vegen på Osensjøens vestsida utover de strekningsvise tiltaksom må gjøres for å få fram vindmøllene.*
3. *Trysil kommune stiller seg positive til at Søre Osen grendeutvalg og/eller andre aktører tar initiativ til et næringsutviklingsprosjekt som kan ivareta lokalsamfunnets interesser og muligheter i forbindelse med utbyggingsfasen i Raskiftet.*
4. ***Etter at vindmølleparken eventuelt er satt i drift avsettes årlig 2 millioner i 2012-kroner i et fond til avbøtende tiltak/næringsutvikling i Osensjøområdet. Beløpet beregnes utfra de samme forutsetninger som gjelder for den øvrige erstatningen til kommunen, jf avtalens punkt 5***

Anleggsarbeidene følger oppsatt plan, de første vindmøllene er satt i drift/produksjon og første hele driftsår vil være i 2019. Det er derfor tid for administrasjonen å følge opp punkt 4 i vedtaket; nemlig å utarbeide vedtekter for bruken av midlene til avbøtende tiltak. I arbeidet med utkast til vedtekter har det vært avholdt en rekke møter og det er innhentet informasjon fra ulike miljøer og instanser.

Proessen kan kort beskrives slik:

- Grendeutvalget i Søre Osen har presentert forslag til prosjektplan for avbøtende tiltak og bruken av midlene
- Det er innhentet informasjon fra Åmot kommune om vedtektene for bruken av midlene som var avsatt til grendefond i forbindelse med etableringen av skytefeltet i Åmot
- Det er innhentet juridisk informasjon fra Kluge Advokatfirma, KS Advokatene, og fra Hedmark fylkeskommune
- Vedtekter/retningslinjer for lokale fond som kommunens kraftfond, næringsfond og landbruksfond er gjennomgått
- Det er utarbeidet forslag til vedtekter som er presentert for styret i grendeutvalget i Søre Osen, i møte 17. april 2018. Bearbeida utkast ble diskutert med grendeutvalget i møte 4. september 2018. Det har også vært avholdt møte med Ole Martin Norderhaug som representerte grendeutvalget i Søre Osen
- Det er avholdt møte med Magnus Axelsson (daglig leder Raskiftet) og Ola Børke (tidligere daglig leder av Austri Vind)
- Forslag til vedtekter for Raskiftetfondet ble lagt ut på høring mandag 10. september, med 14 dagers høringsfrist.

Høringsuttalelser.

I løpet av høringsperioden er det kommet inn 4 høringsuttalelser. Disse er oppsummert nedenfor:

Thomas Bakken: Mener at Tørberget må være innenfor virkeområdet og få noe kompensasjon, da vindmøllene er synlige både fra Storsvea og Tørberget. Det stilles også spørsmål om hvorfor ikke kommunen har gått inn på eiersida for å sikre inntekter til «evig tid».

Lyngbakken hyttefelt, Arne Rekdal Olsen uttaler seg på vegne av styret: Deres viktigste sak er tilgangen til skiløyper med utgangspunkt i parkeringsplassen på Ruskbrenna (som ligger like nord for Ulvsjøberget på Osensjøens vestsida). Løypene er knyttet til Elverum Turforenings løyper ved Halvorsberget i sør og ender opp i Raskiftet i nord, og er mye brukt av fastboende og av hytteboere. Vindmøllene har rasert løypeområdet, og det må store omlegginger til for å holde seg innenfor sikkerhetssonen. Dette er også hensyntatt i konsesjonsvilkårene, jfr punkt 26 Friluftsliv: *Konsesjonær (dvs Austri Raskiftet) skal utarbeide en plan for avbøtende tiltak for friluftsliv i samarbeid med Trysil, Åmot og Elverum kommuner og friluftsliv-/idrettslag i området. Planen skal godkjennes av NVE. Det skal tas hensyn til prosjektøkonomien og tiltakene bør være i størrelsesorden med tiltak som er gjennomført ved bygging av vindkraftverk i områder med relativt lik bruk til*

friluftsliv. Det skal så langt det er råd legges til rette for at Raskiftetoppen, Butjernet og Halvorsberget kan være turmål også vinterstid».

Mener at utkastet til vedtekter for Raskiftetfondet mangler en henvisning til skiløyper, det som står om tilrettelegging og infrastruktur er for generelt. Faller skiløyper ut av ordningen om avbøtende tiltak vil det være i strid med NVSs konsesjonsvilkår og bli påklaget. Dette begrunnes med at forringelsen av skiopplevelsen innen planområdet må kompenseres av et bedre og sikrere løypetilbud, noe som også er påpekt ovenfor utbygger. Den enkleste løsningen vil være at Elverum Turforening utvider området for sin løypekjøring til også å omfatte planområdet nord for Halvorsberget og fram til Raskiftet. Hvorvidt dette vil la seg gjøre vil avhenge av at Turforeningen mottar en rimelig økonomisk kompensasjon. Det bes derfor om at skiløyper innenfor planområdet inkluderes i vedtektene og at Trysil kommune innleder samtaler med Elverum Turforening eller andre som kan være aktuelle som løypekjørere om kompensasjonens størrelse.

Austri Raskiftet DA, ved daglig leder Magnus Axelsson: Foreslår at en begrenset del av midlene brukes til løpende drift hvis det er behov og ønskelig. Ellers er høringsutkastet vel utformet.

Thomas Bronken: Tolker avtalen dithen at midlene er en kompensasjon som ikke ene og alene skal brukes til avbøtende tiltak, men som i størst mulig grad skal bidra til positiv utvikling av Osensjøområdet. Poengterer at fondet representerer store muligheter for Osensjøområdet, og at det er særdeles viktig at midlene forvaltes på en god måte som kommer lag, foreninger, privatpersoner og bedrifter i området til gode. Mener det må være en forutsetning at om det gis en ny konsesjon skal dette komme Osensjøområdet til gode. Bør unngå å beskrive at midlene skal nyttes til avbøtende tiltak, da dette vil kunne begrense bruken av midlene.

Påpeker at næringsutvikling er utelatt fra vedtektene og at dette ikke er i samråd med kommunestyrets vedtak. Bedrifter må kunne søke om midler. Fondets midler skal brukes i sin helhet og det skal ikke kunne gjøres omdisponeringer av fondsmidlene. Det bør ikke stilles krav om at omsøkte tiltak ikke er påbegynt når det søkes tilskudd, da dette vil være begrensende.

Det bør gis muligheter for 100 % støtte. At foreslått prosentvis støtte begrenses til 75 % vil virke begrensende og vil kreve egenkapital. Det bør utarbeides et støttedokument for behandling av søknader som forteller noe om hvilke tiltak som prioriteres, i hvilken grad det kan forventes støtte og krav til egenkapital. Egeninnsats må kunne godskrives som egenkapital. Det foreslås å godkjenne de samme satsene som Innovasjon Norge bruker.

Med utgangspunkt i bakgrunnen for opprettelsen av Raskiftetfondet bør man kunne se bort fra reglene om offentlig støtte ved tildeling av midler til bedrifter.

Fondsstyret bør bestå av personer fra formannskapet, Søre Osen grendeutvalg og personer innvalgt fra Osensjøområdet.

Kommunestyret bør ikke kunne endre vedtektene med mindre det foreligger en skriftlig utredning fra fondsstyret.

Vurdering

Rådmannen har hatt som ambisjon å utarbeide vedtekter som:

- Er i henhold til avtalen som ble inngått med Austri Raskiftet DA, Trysil og Åmot kommune
- Bidrar til at midlene nyttes til beste for lokalsamfunnet
- Bidrar til varige verdier
- Ikke er unødig begrensende for bruken eller er unødig byråkratiske
- Er i tråd med nasjonalt og internasjonalt lovverk
- Ikke virker konkurrerende med andre virkemidler, men som eventuelt komplettere disse

Ved utarbeidelsen av vedtektene er det tatt utgangspunkt i generelle anbefalinger om hva vedtekter for fond bør omfatte. Vedtektene bør si noe om følgende: Hjemmel og avkastning, formål, virkeområde, støttevilkår, utbetaling, forholdet til nasjonalt og internasjonalt lovverk, forvaltning og administrasjon, klageorgan og endringer av vedtekter.

Nedenfor er det gjort rede for de enkelte punktene i høringsutkastet

- 1. Hjemmel og avkastning**
Her refereres det til avtalen og vedtaket i kommunestyret i Trysil 26.11.13, beløp og plassering av midlene beskrives, og det tydeliggjøres at midlene kun kan brukes til tilskudd, at den årlige avkastningen tilfaller fondskapitalen og at ubrukte midler er overførbare.
- 2. Formål**
Her tydeliggjøres hva midlene kan brukes til og prosjekter som kan støttes er eksemplifisert. Det er tydeliggjort hvordan midlene kan brukes og hva de ikke kan brukes til.
- 3. Virkeområde**
Her tydeliggjøres det geografiske nedslagsfeltet for midlene, og hvem som kan søke om støtte.
- 4. Støttevilkår**
Her har man valgt å følge det regelverket som gjelder generelt for offentlige virkemidler, dvs at tiltakene må være innenfor gjeldende regelverk, ikke påbegynt før det søkes og at støtten ikke bør overstige 75 % av godkjent kostnadsoverslag.
- 5. Utbetaling**
Her har man valgt å følge det regelverket som gjelder generelt for offentlige virkemidler, tilsagnsperiode, muligheter til forlengelse og at det gis muligheter for delutbetalinger underveis men prosjektet skrider fram.
- 6. Forvaltning og administrasjon**
Her tydeliggjøres det hvor avgjørelsesmyndighet plasseres, at grendeutvalget er høringsinstans og får delegert avgjørelsesfullmakt innenfor gitte rammer. Søknadsfrister tydeliggjøres og rapporteringsrutiner beskrives.
- 7. Klageorgan**
Vedtak kan påklages og kommunestyret er klageorgan.
- 8. Endringer av vedtekter.**
Kan endres etter vedtak i kommunestyret.

Kommentarer til høringsuttalelsene:

- 1. Hjemmel og avkastning:** Ved fornyet konsesjon forplikter partene seg til å framforhandle en ny avtale. Kommunestyret må da ta stilling til en eventuell videreføring av ordningen med eget fond. Med bakgrunn i inngåtte avtaler kan man ikke forutsette at midlene kun skal komme Osensjøområdet til gode.

Det er gitt ulike signaler om bruken av begrepet avbøtende tiltak, fra en absolutt forutsetning til å unngå begrepet for ikke å begrense bruken av midlene. Rådmannen velger å bruke begrepet avbøtende tiltak siden den formuleringen er brukt i kommunestyrets vedtak av 26.11.13.

- 2. Formål:** Det påpekes at næringsutvikling er utelatt og at dette ikke er i tråd med kommunestyrets vedtak. Rådmannen har valgt å gjøre dette fordi det i dag finnes en rekke finansieringsordninger og eller virkemidler for næringsutvikling; lokalt, regionalt og nasjonalt. Raskiftetfondet skal ikke være et supplement eller en konkurrent til eksisterende virkemidler. Så fort det handler om bedrifter og økonomisk aktivitet må bruken av midlene være i samsvar med de internasjonale regelverk Norge har sluttet seg til på statsstøtteområdet. Her er det klare begrensninger, både i forhold til hvem som kan søke, hva som kan støttes og støttenivå. Om Raskiftetfondet skal omfatte næringsutvikling vil det trolig også kreve en notifisering av fondet. Rådmannen har derfor foreslått at midlene skal brukes til tiltak som bidrar til økt trivsel, bosettings- og besøksattraktivitet i området.

Tilgangen til skiløyper i planområdet er et tema som har vært tatt opp i møter med grendeutvalget, Raskiftet DA og kommenteres utførlig i uttalelsen fra Lyngbakken hyttefelt. Det savnes en henvisning til skiløyper i punktet som omhandler tilrettelegging og infrastruktur. Rådmannen har tydeliggjort i møter at tilrettelegging omfatter rydding av stier (sykkel og

vandring), skiløypetraseer, tilrettelegging for tidligski, skilting og merking mm. Dette kan tydeliggjøres i vedtektene. Det rådmannen har vært klar på er at midlene ikke bør brukes til drift; dvs til å lønne løypekjørere eller innkjøp av diesel. Dette av hensyn til hvordan dette arbeidet organiseres i resten av Trysil, regelverket for offentlig støtte som ikke åpner for å kunne gi støtte til drift og ønsket om å skape varige verdier. Åpner man for å kunne gi midler til drift vil det kunne gi begrenset effekt.

3. *Virkeområdet*: Det foreslås også at bedrifter kan søke om støtte. I punkt 2 er det redegjort for hvorfor ikke vedtektene også åpner for at næringsretta virksomhet kan støttes.

Det foreslås at det geografiske området også omfatter Tørberget. Dette begrunnes med at vindmøllene er synlige fra Tørberget og Storsvea. Videre stilles det spørsmål om hvorfor kommunen ikke har gått inn på eiersida for å sikre inntekter til evig tid.

Når det gjelder avgrensning av området har rådmannen valgt å avgrense dette til influensområdet for Raskiftet, dvs Osensjøområdet. Det har ikke framkommet argumenter som skulle tilsi en endring av dette.

Når det gjelder spørsmålet om hvorfor ikke Trysil kommune har gått inn på eiersida i vindkraftverket så har det aldri vært en aktuell problemstilling.

4. *Støttevilkår*: Det foreslås å gi muligheter for 100 % støtte. Slik forslaget til vedtekter er formulert er dette mulig, men som hovedregel bør ikke støtten overstige 75 % av godkjent kostnadsoverslag. De resterende 25 % kan dekkes opp av enten egenkapital eller eget arbeid. Det er ikke stilt krav om at dette må være egenkapital.

Rådmannen finner ikke grunn til å endre støttenivå eller ser behov for ytterligere presisering av hvordan den resterende 25 % skal dekkes opp.

Raskiftetfondet er å betrakte som et offentlig fond og tildelingene må følge gjeldende regelverk, man kan derfor **ikke** se bort fra reglene om offentlig støtte (statsstøttereglene).

5. Det foreslås at fondsstyret består av valgte representanter fra formannskapet, Søre-Osen grendeutvalg og personer fra Osensjøområdet. Antall representanter er ikke angitt. I forslaget til vedtekter er det foreslått å legge avgjørelsesmyndighet til fondsstyret som er formannskapet. Dette for å sikre lik praksis med de andre fondene som Trysil kommune forvalter, men også for å sikre nødvendig avstand fra søker og sikre en forsvarlig og habil behandling av innkomne søknader. Rådmannen finner ingen grunn til å endre dette forslaget.
8. Vedtektene bør ikke kunne endres av kommunestyret uten at det foreligger en skriftlig utredning fra fondsstyret. Det er visse kjøreregler for endring av vedtekter. Som oftest skjer det etter innkomne innspill eller en erkjennelse av mangler eller feil. Forslag utarbeides og sendes på høring. Innkomne innspill vurderes og vedtekter med endringer fremmes til behandling i formannskap eller kommunestyret. Dette er en grundig prosess som ivaretar lokal medvirkning. Rådmannen ser ingen grunn til å endre dette eller utdype punktet nærmere i vedtektene

Konklusjon

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak, innkomne innspill og høringsuttalelser vil rådmannen legge fram følgende forslag til vedtekter for Raskiftetfondet:

1. Hjemmel og avkastning

I henhold til vedtaket i Trysil kommunestyre 26.11.13 i ps-sak 13/71, og avtalen mellom Austri Raskiftet DA og Trysil kommune og Åmot komme datert 21.10.13 avsettes det årlig 2 mill kr kroner av den samlede ytelsen til avbøtende tiltak i 25 år. Beløpet beregnes utfra de samme forutsetningene som gjelder for den øvrige erstatningen til kommunen. Midlene settes på et eget fond

Den årlige kapitalen settes på egen konto, og midler som eventuelt ikke brukes opp det enkelte år er tilgjengelige kommende år.

Ved fornyet konsesjon forplikter partene seg til å fremforhandle ny avtale. Dette innebærer at kommunestyre da må ta stilling til om ordningen med eget fond skal videreføres.

Fondets kapital skal brukes til avbøtende tiltak i Osensjøområdet, og er nærmere angitt i disse vedtektene. Tiltakene skal bidra til økt trivsel og attraktivitet i området.

Fondets kapital kan kun brukes som tilskudd.

Årlig avkastning tilfaller fondskapitalen.

2. Formål.

Fondets midler skal benyttes til avbøtende tiltak som bidrar til økt trivsel, bosettings- og besøksattraktivitet i området.

Eksempler på prosjekter som kan støttes er følgende:

- Tilrettelegging og infrastruktur, herunder tilrettelegging av stier(for sykkel og vandring), skiløypetraseer, tidligski, skilting og merking
- Fysiske investeringer
- Markedsføring og profilering

Midlene kan nyttes i spleiselag med andre aktører om større infrastrukturprosjekt, som for eksempel utbedring av vei og bygging av flerbrukshall.

Midlene kan nyttes til å dekke lånekostnader, eventuelt mellomfinansiere større infrastrukturprosjekt.

Midlene kan ikke brukes til løpende drift eller sanering av gjeld.

3. Virkeområde.

Effekten av tiltakene må være i influensområdet for Raskiftet, dvs i Osensjøområdet. Lag, foreninger og enkelt personer kan søke om midler.

4. Støttevilkår.

- Det omsøkte tiltaket må være i tråd med gjeldende lover, forskrifter og planer, herunder de internasjonale regelverk som Norge har sluttet seg til på statsstøtteområdet
- Det stilles krav om at det omsøkte tiltaket ikke er påbegynt når det søkes om tilskudd.
- Støtten til tiltak som fremmer trivsel, bosetting- og besøksattraktivitet bør som hovedregel ikke overstige 75 % av godkjent kostnadsoverslag.

5. Utbetaling

- Tilsagn gis for en tilsagnsperiode på 3 år.
- Tilsagnsperioden kan etter søknad forlenges med inntil 1 år
- Det kan foretas delutbetalinger mens prosjektet gjennomføres, men det skal gjenstå minst 10 % av tildelingen til prosjektet er dokumentert gjennomført.

6. Forvaltning og administrasjon

Avgjørelsesmyndighet legges til fondsstyret som er formannskapet. Grendeutvalget i Søre Osen er høringsinstans.

Fondsstyret delegerer avgjørelsesfullmakt til Grendeutvalget i Søre Osen for prosjekter opptil kr 50 000 og innenfor ei årlig ramme på kr 350 000.

Administrasjonen av fondet legges til næringsavdelingen.

Det er to søknadsfrister pr år, henholdsvis 1. mai og 1. oktober.

Det utarbeides et eget søknadsskjema.

Det skal rapporteres om bruken av fondet i kommunens årsmelding.

7. Klage

Vedtak kan påklages i henhold til Forvaltningslovens § 28. Kommunestyret er klageorgan.

8. Endring av vedtekter

Vedtektene kan endres etter vedtak av kommunestyret.